

**Uchwała nr 2/2025
Komisji Habilitacyjnej
z dnia 27.01.2025 r.**

**zawierająca opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika
dr Agnieszce Dłużniewskiej**

Komisja Habilitacyjna powołana Uchwałą nr 6/2024 Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika z dnia 9 października 2024 r., zwana dalej „Komisją” działając na podstawie art. 221 ust. 9, 9b, 10 i 11 i art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571), zwana dalej: „Ustawą” oraz w zw. z §33 i §27 ust. 1 pkt 1-3 Zasad przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przyjętych Uchwałą nr 17/2024 Senatu APS z dnia 25 września 2024 r., po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku dr Agnieszki Dłużniewskiej o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika stwierdza, co następuje:

§1

Aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr Agnieszki Dłużniewskiej, w tym 2 monografie stanowiące osiągnięcie wiodące zatytułowane: *Rozumienie tekstów literackich przez uczniów z uszkodzeniami słuchu* oraz *Wczesne inicjacje czytelnicze dzieci z uszkodzeniami słuchu w perspektywie socjokognitywnych uwarunkowań rozwoju sprawności językowych* stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej pedagogika. Komisja wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Agnieszce Dłużniewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 Ustawy.

§2

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1, który stanowi jej uzasadnienie.

§3

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę dr hab. Annie Perkowskiej-Klejman, prof. APS, Przewodniczącej Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Katarzyna Ita Bieńkowska, prof. APS

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Grzegorz Szumski

**Uzasadnienie do Uchwały Komisji Habilitacyjnej
z dnia 27.01.2025 roku
zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania
dr Agnieszce Dłużniewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej w składzie niżej podanym odbyło się w dniu 27 stycznia 2025 roku o godzinie 14.00 w siedzibie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Skład Komisji habilitacyjnej:

1. Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Grzegorz Szumski – Uniwersytet Warszawski;
2. Sekretarz komisji habilitacyjnej: dr hab. Katarzyna Ita Bieńkowska – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie;
3. Recenzent: prof. dr hab. Janusza Kirenko – Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie;
4. Recenzent: dr hab. Katarzyna Plutecka – Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie;
5. Recenzent: dr hab. Anna Zamkowska – Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu;
6. Recenzent: dr hab. Agnieszka Żyta – Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie;
7. Członek komisji: dr hab. Małgorzata Walkiewicz – Krutak – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Komisja habilitacyjna zapoznała się z treścią recenzji i opinii, wskazujących mocne jak i słabe strony dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego dr Agnieszki Dłużniewskiej. W opinii wszystkich członków Komisji dorobek ten spełnia wymogi zawarte art. 219 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742).

Ocenie poddano dwie monografie zatytułowane: *Rozumienie tekstów literackich przez uczniów z uszkodzeniami słuchu* (Kraków 2021, Oficyna Wydawnicza Impuls) oraz *Wczesne inicjacje czytelnicze dzieci z uszkodzeniami słuchu w perspektywie socjokognitywnych*

uwarunkowań rozwoju sprawności językowych (Warszawa 2024, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej) – wskazane przez Habilitantkę jako główne osiągnięcie naukowe, jak również dorobek publikacyjny poza wskazanym głównym osiągnięciem.

UZASADNIENIE

W postępowaniu habilitacyjnym wszczętym na wniosek dr Agnieszki Dłużniewskiej zostały przygotowane cztery recenzje. Wszystkie kończą się stwierdzeniem, że osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne spełniają wymogi ustawowe niezbędne do osiągnięcia stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika.

1. **Prof. Dr. hab. Janusz Kirenko** w podsumowaniu swojej recenzji stwierdził, że oceniane publikacje i opracowania są inspirujące dla pedagogiki specjalnej i pokrewnych dyscyplin nauk społecznych i można je uznać za źródła istotnych danych i uzasadnień dla podejmowanych kolejnych badań we wskazywanym obszarze. Podkreślił, że Habilitantka poszerza zakresy problemowe w zakresie surdopedagogiki i poszukuje elementów łączących te problemy z innymi obszarami, co świadczy o znajomości merytorycznej podejmowanej problematyki oraz wielowymiarowości podejmowanych eksploracji badawczych. Również aktywność naukowa Habilitantki w postaci uczestnictwa w konferencjach naukowych i uczestnictwa w projektach badawczych koreluje dodatnio z przedłożonym dorobkiem naukowym. Profesor stwierdza, że osiągnięcia i dorobek naukowy dr Agnieszki Dłużniewskiej spełnia wymogi ustawowe określone Ustawą z dnia 20 lipca 2028 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i wnosi o wszczęcie dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Agnieszce Dłużniewskiej.
2. **Dr hab. Katarzyna Plutecka, prof. UKEN** osiągnięcia naukowe dr Agnieszki Dłużniewskiej oceniła jednoznacznie pozytywnie. Wskazała, że zarówno w monografiach jak i pozostałych publikacjach zagadnienia zostały przedstawione w sposób problemowy, zawierają rzetelne tło teoretyczne i są opatrzone odpowiednim dla dyscypliny aparatem naukowym. Podkreśliła, że wnioski zawierane w wielu publikacjach Habilitantki mają wysoki poziom aplikacyjności, co jest efektem spójnych, wieloletnich działań poznawczych, badawczych i edukacyjnych. Recenzentka

podkreśla ponadto sumienność i rzetelność badań świadomie realizowanych i zakorzenionych w pragmatyce edukacyjnej. Zdaniem Recenzentki od czasu uzyskania pierwszego stopnia naukowego Habilitantka wykazała się istotną aktywnością naukową, czego odzwierciedleniem są jej publikacje oraz uczestnictwo w konferencjach, działalność organizatorska na rzecz nauki i jej popularyzacji. W konkluzji dr hab. Katarzyna Plutecka wnioskuje o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego dr Agnieszce Dłużniewskiej.

3. **Dr hab. Anna Zamkowska, prof. URad.** w konkluzji swojej recenzji zwróciła uwagę na pozytywną oceną osiągnięć naukowych oraz pozostałego dorobku naukowego, a także szerokie doświadczenie dydaktyczne, badawcze i popularyzatorskie Habilitantki, w tym rozpoznanie jej eksperckiej wiedzy na forum międzynarodowym. Jednoznacznie stwierdziła, że dorobek dr Dłużniewskiej jest ilościowo i merytorycznie bogaty oraz nie tylko w pełni mieści się w dyscyplinie pedagogika (w szczególności w obrębie jej subdyscypliny – surdopedagogiki) lecz także wnosi znaczny wkład w jej rozwój. W ocenie Recenzentki prezentowany dorobek świadczy o badaczu dojrzałym do samodzielnej pracy naukowej, a tym samym spełniającym ustawowe wymogi stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego.
4. **Dr hab. Agnieszka Żyta** w swojej recenzji podkreśliła, że obydwie monografie prezentowane jako główne osiągnięcie naukowe oraz pozostałe publikacje przedstawione do oceny to efekt wieloletnich, interdyscyplinarnych zainteresowań badawczych Habilitantki, w których tematem badań są umiejętności czytania, pisania i rozumienia tekstów przez uczniów z uszkodzeniami słuchu i trudnościami w uczeniu się. Recenzentka podkreśliła nie tylko dojrzały warsztat badawczy, lecz także znaczenie podejmowanej tematyki w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych grup uczniów zagrożonych wykluczeniem (językowym i kulturowym) - w tym kontekście prezentowane wyniki badań i proponowane rozwiązania implikacyjne stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny. W podsumowaniu Profesor Żyta podkreśliła dbałość dr Dłużniewskiej o wszechstronny rozwój zarówno jako badaczki, nauczycielki akademickiej, osoby współpracującej ze środowiskiem lokalnym jak i praktyka, co pozwoliło na dostęp do wąskiej i mało dostępnej grupy badanych. Reasumując Recenzentka stwierdziła, że wskazane osiągnięcia główne oraz cały

dorobek Habilitantki spełniają wymogi ustawowe, w związku z tym popiera wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika.

Argumenty przemawiające za **pozytywną opinią Komisji habilitacyjnej**, czyli za nadaniem dr Agnieszce Dłużniewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych

w dyscyplinie pedagogika uwzględniają następujące ustalenia:

- w opinii wszystkich Recenzentów i Członków Komisji przedstawione 2 monografie, wskazane jako główne osiągnięcie naukowe pt. *Rozumienie tekstów literackich przez uczniów z uszkodzeniami słuchu* oraz *Wczesne inicjacje czytelnicze dzieci z uszkodzeniami słuchu w perspektywie socjokognitywnych uwarunkowań rozwoju sprawności językowych* stanowią spójne i wartościowe poznawczo publikacje. Tym samym wzbogacają i poszerzają dotychczasowy dorobek pedagogiki – surdopedagogiki w obszarze tematyki dotyczącej specyficznych uwarunkowań językowo-poznawczej wartości czytania dla rozwoju dzieci i młodzieży z uszkodzeniami słuchu. W monografiach Habilitantka zgłębia teoretycznie jak i empirycznie wąski temat, rzadko eksplorowany w literaturze zarówno polskiej jak i światowej – rozumienia tekstów pisanych. Wyniki badań ukazują wpływ wielowektorowych powiązań pomiędzy znajomością języka, a czytaniem i pisanem uczniów z uszkodzeniem słuchu. Wieloletnie poszukiwania badawcze, zarówno empiryczne jak i teoretyczne, w zakresie diagnozy i możliwości wykorzystania umiejętności czytania i pisanania w terapii pozwoliły na identyfikację czynników poznawczych i środowiskowych sprzyjających rozwojowi języka osób z uszkodzeniem słuchu. Habilitantka wykazała, że czytanie jest nie tylko uwarunkowane znajomością języka, lecz stanowi czynność pobudzającą procesy interioryzacji języka. Ponadto podkreśla, że czytanie jest strategią wykorzystywaną w procesie uczenia się i funkcjonowania społecznego osób z uszkodzeniem słuchu. Badania empiryczne prowadzone w stosunkowo wąskiej i mało dostępnej grupie osób z niepełnosprawnością słuchu, pozostających w nurcie szkolnictwa specjalnego możliwe były dzięki rzetelności i zaangażowaniu zawodowemu i społecznemu Habilitantki, która jest rozpoznawana w środowiskach surdopedagogów i osób z zaburzeniami słuchu jako badacz i terapeuta. Obydwie monografie cechuje oryginalność, autorskie podejście do

problematyki; poprawność metodologiczna i wszechstronna analiza oraz dyskusja wyników badania.

- W ocenie wszystkich Członków Komisji Habilitacyjnej pozytywną ocenę uzyskały inne osiągnięcia, takie jak artykuły naukowe, aktywne uczestnictwo w konferencjach krajowych, uzyskane nagrody i wyróżnienia, członkostwo w organizacjach czy instytucjach związanych z nauką oraz edukacją, które odpowiadają podstawowym wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy;
- Pozytywną ocenę wszystkich Członków Komisji zyskała dyskusja habilitacyjna. W opinii 4 Recenzentów i 3 Członków Komisji Kandydat wykazał podczas kolokwium habilitacyjnego, odbytego w dniu 27.01.2025, że jego dorobek naukowy wnosi znaczny wkład do dyscypliny naukowej pedagogika, w ramach której ubiega się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Biorąc pod uwagę wyżej wymienione oraz inne argumenty, które zostały zawarte w recenzjach i opiniach, Komisja Habilitacyjna w jawnym głosowaniu, jednomyślnie opowiedziała się za poparciem wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Agnieszce Dłużniewskiej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (liczba osób uprawnionych do głosowania 7, obecni – 7, wynik głosowania: za – 7, przeciw – 0, wstrzymało się – 0).

Komisja Habilitacyjna przekazuje dr. hab. Annie Perkowskiej – Klejman, prof. APS – Przewodniczącej Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie podjętą Uchwałę wraz z niniejszym uzasadnieniem oraz pełną dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwraca się do Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z wnioskiem o nadanie dr Agnieszce Dłużniewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Katarzyna Ita Bieńkowska, prof. APS

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Grzegorz Szumski